MAKSU- JA TOLLIAMET

Kütuse- ja elektriaktsiis

(seisuga: 13.02.2023)

Tähelepanu! Infomaterjal ei asenda õigusaktides sätestatut ning selles tutvustatakse vaid olulisemaid kütuste ja elektrienergia aktsiisiga maksustamise korralduse põhimõtteid. Lisaks tuleb tutvuda ka teiste Maksu- ja Tolliameti veebilehel avaldatud infomaterjalidega ja valdkonda reguleerivate õigusaktidega.

Sisukord

1. Kütus ja elektrienergia 3
2. Tegevusload ja registreeringud 4
3. Saatedokumendid 5
4. Aktsiisiga maksustamine 6
5. Aktsiisivabastus 7
6. Aktsiisi tagastamine 8
7. Kütuse tootmine 8
8. Kadu ja selle piirnormid 9
9. Kvaliteedinõuded 10
10. Mõõtmine 11

1. Kütus ja elektrienergia

Aktsiisiga maksustatakse mitmesuguseid kütuseid ja elektrienergiat.

Kütuseks (ehk aktsiisikaubaks) loetakse:

- erinevad mootorikütused ja kütteõlid (näiteks mootoribensiin, diislikütus, kerge- ja raske kütteõli jne),
- kütusesarnased tooted (kütuste komponendid ja lisandid, erinevad kemikaalid),
- tahkekütused (kivisüsi, pruunsüsi, koks ja põlevkivi),
- vedelgaas (kasutamisel nii kütteainena kui ka mootorikütusena),
- maagaas (kasutamisel nii kütteainena kui ka mootorikütusena).

Aktsiisiga maksustatavad kütused ja elektrienergia on defineeritud peamiselt seisuga 01.01.2019 kehtinud Kombineeritud Nomenklatuuri numbritega (KN-koodidega), millele lisaks on osade kütuste puhul kehtestatud täiendavad tingimused tooraine või kasutamise otstarbe osas. Aktsiisikaubaks loetakse ka kõiki mootorikütustest, kütteõlidest ja kütusesarnastest toodetest erinevaid **vedelaid põlevaineid**, mida kas kasutatakse või müüakse mootorikütusena, kütteainena või nende lisandina.

Erinevad vedelad, tahked ja gaasilised kütused maksustatakse aktsiisiga nende kasutamisel mootorikütusena, kütteainena kui ka nende lisandina. **Mootorikütusena kasutamiseks** loetakse kütuse tarbimist igasugustes mootorites, sealhulgas avalikel teedel mitte liiklevates mootorsõidukites (nt tõstukites) ja mootorites, millega ei käitata sõidukeid (nt statsionaarsed mootorid). **Kütteainena kasutamiseks** loetakse igasugust soojuse (soojuseenergia) tootmist olenemata toodetud soojuse edasise kasutamise eesmärgist (nt elumaja kütmine või erinevate tehnoloogiliste protsesside tarbeks). aktsiisikaubaks loetakse ka kõik mootorikütusele või kütteainele lisatavad **kütuselisandid** ning seda olenemata lisandi kasutamise eesmärgist või toimest (nt kütuse omaduste või selle mootoris kasutatavuse parandamine, kütusesüsteemi puhastamine) või sellest, kas lisand eraldiseisvalt on kasutatav mootorikütusena/kütteainena või mitte.

Kütusele ja elektrienergia aktsiisiga maksustamise korraldus ning neile rakendatavad aktsiisialased liikumise- ja kontrollieeskirjad on kehtestatud peamiselt alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seadusega (ATKEAS), mida täiendavad erinevad muud asjassepuutuvad õigusaktid.

Vaata lisaks:

- Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seadus (ATKEAS)
- Kütuse ja elektrienergia mõisted (ATKEAS §-d 19 ja 20)
- Infomaterjal: vedelkütuste KN-koodid
- Infomaterjalid Maksu- ja Tolliameti veebilehel kütuse- ja elektriaktsiisi rubriigis

2. Tegevusload ja registreeringud

Aktsiisialase tegevusloa või registreeringu vajadus sõltub mitmest asjaolust, eeskätt käideldava kütuse liigist, selle maksustaatusest (ajutises aktsiisivabastuses või tarbimisse lubatud) ning sellega tehtavatest toimingutest (käitlemine Eestis või kaubavahetus EL-liikmesriikide vahel, ladustamine või ka tootmine jne).

Aktsiisialane tegevusluba või registreering ei ole üldreeglina vajalik

- tahkekütuste,
- maagaasi,
- mootorimaagaasi,
- ja elektrienergia

käitlemiseks ja tootmiseks, v.a teatud olukordades energia aktsiisivabastuse luba (vt p 5 „Aktsiisivabastus“).

Aktsiisialane tegevusluba või registreering on üldreeglina vajalik

- erinevate vedelkütuste (mootorikütused, kütteõlid jt),
- kütusesarnaste toodete,
- vedelgaasi,
- ja mootorivedelgaasi,

käitlemisel nii ajutises aktsiisivabastuses kui tarbimisse lubatuna.

Ajutine aktsiisivabastus on kütuse staatus (olek), mille puhul on aktsiisi maksukohustus ajutiselt peatatud ATKEAS-s sätestatud tingimustel. Ajutises aktsiisivabastuses on kütust lubatud käidelda ainult aktsiisilaopidaja või registreeritud kaubasaaja tegevusloa alusel. Aktsiisilaopidaja võib kütust oma aktsiisilaos ajutises aktsiisivabastuses vastu võtta, ladustada, toota ning väljastada nii Eesti siseses kui EL liikmesriikidevahelises kaubavahetuses. Kütuse ajutises aktsiisivabastuses ladustamise õigus võimaldab aktsiisilaopidajal lükata kütuselt tekkivat aktsiisimaksukohustust edasi hetkeni, mil kütus võetakse tegelikult kasutusele (nt toimetatakse aktsiisilaost tanklatesse). Registreeritud kaubasaaja võib kütust ajutises aktsiisivabastuses teisest EL liikmesriigist ainult vastu võtta, mille järel tekib kütuselt üldjuhul aktsiisimaksukohustus.

Aktsiisivabalt on kütust lubatud soetada ja tarbida energia aktsiisivabastuse loa alusel (vt p 5 „Aktsiisivabastus“).

Tarbimisse lubatud on kütuse staatus (olek), mille puhul on ajutine aktsiisivabastus lõppenud ja see on üldjuhul kaasa toonud kütuse aktsiisiga maksustamise. Tarbimisse lubatud kütuse vedu ärilisel eesmärgil ühest liikmesriigist teise peab üldjuhul toimuma üksnes ent sertifitseeritud kaubasaatjaks ja sertifitseeritud kaubasaajaks registreerinud ettevõtjate vahel.

NB! Teatud kütuste impordiks, ekspordiks ning tarbimisse lubatuna hoiuteenuse osutamiseks ja müügiks on vajalik omada **tegevusluba majandustegevuse registris (MTR)**, kütuse müügi korral täiendavalt ka käibemaksutagatist.

Eestis tarbimisse lubatav ja siin käideldav kütus peab üldjuhul vastama sellele kütusele kehtestatud kvaliteedinõuetele ja keskkonnanõuetele (vt p 9 „Kvaliteedinõuded").

Vaata lisaks:

- Aktsiisilao ja registreeritud kaubasaaja tegevusloa taotlemine (ATKEAS §-d 34, 36, 39 ja 40)
- Tarbimisse lubatud aktsiisikauba toimetamine ühest liikmesriigist teise (ATKEAS § 21^1)
- Info Maksu- ja Tolliameti veebilehel tegevuslubade ja registreeringute rubriigis
- Infomaterjalid Maksu- ja Tolliameti veebilehel kütuse- ja elektriaktsiisi rubriigis

3. Saatedokumendid

Aktsiisikauba saatedokument (saateleht) tuleb koostada kütuse veol nii Eestis kui EL liikmesriikidevahelises kaubavahetuses, välja arvatud tahkekütuste, maagaasi, mootorimaagaasi veol ning elektrienergia edastamisel.

Kohustusliku saatedokumendi liik sõltub kütuse maksustaatusest (ajutises aktsiisivabastuses või tarbimisse lubatud) ning selle käitlemise piirkonnast (Eestis või EL liikmesriikide vahel):

A-saateleht	Elektrooniline saateleht, mis koostatakse kütuse veol Eesti aktsiisilaost ajutises aktsiisivabastuses Eestis asuvale saajale
T-saateleht	Elektrooniline saateleht, mis koostatakse tarbimisse lubatud kütuse veol Eesti aktsiisilaost Eestis asuvale saajale
LRA-saateleht	Elektrooniline saateleht, mis koostatakse kütuse veol ajutises aktsiisivabastuses EL liikmesriikide vahel
LRT-saateleht	Elektrooniline saateleht, mis koostatakse enamuse tarbimisse lubatud kütuste veol ärilisel eesmärgil ühest liikmesriigist teise
LRM-saateleht	Elektrooniline saateleht, mis koostatakse ilma LRT-saateleheta vormistatavate kütuste lähetamisel ärilisel eesmärgil Eestist teise liikmesriiki.

Kütuse veol peab reeglina kaasnema elektroonilise saatelehte väljatrükk.

Välisriigi diplomaatilise esinduse või NATO liikmesriigi relvajõudude varustamisel aktsiisivaba kütusega tuleb teatud juhtudel lisaks saatedokumendile vormistada ka aktsiisivabastustõend.

NB! Teatud tarbimisse lubatud kütuste puhul tuleb nende käitlemistoimingud kanda ka kütuse käitlemise andmekogusse (KKS).

Vaata lisaks:

- Aktsiisikauba saatedokumendid ja nende haldamise elektrooniline süsteem (ATKEAS § 45)
- Aktsiisivabastustõendi kasutamine (ATKEAS § 27 lg 2^1)
- Infosüsteemide kasutusjuhendid Maksu- ja Tolliameti veebilehel saatelehtede rubriigis

4. Aktsiisiga maksustamine

Kütustelt tekib aktsiisimaksukohustus üldjuhul nende

- tarbimisse lubamisel (nt aktsiisilaost kütuse lähetamisel tanklasse või registreeritud kaubasaajana teisest EL liikmesriigist vastuvõtmisel),
- teisest liikmesriigist ilma ajutise aktsiisivabastuseta (nt aktsiisiga maksustatult) Eestisse toimetamisel (v.a vastu võtmisel aktsiisilaos või energia aktsiisivabastuse loa omaniku poolt),
- või importimisel ilma ajutist aktsiisivabastust rakendamata.

Maagaasilt, mootorimaagaasilt ja elektrienergialt tekib aktsiisimaksukohustus üldjuhul nende edastamisel võrgust tarbijale või nende kasutamisel võrguettevõtja, soojuse- ja elektrienergia koostootja ning võrguvälise tarbija poolt.

Aktsiisimaksukohustus tuleb täita ATKEAS-s **aktsiisimaksjatena** loetletud isikutel, seejuures võib aktsiisimaksjaks osutuda kauba omanikust või selle tegelikust kasutajast erinev isik: aktsiisilaopidaja, registreeritud kaubasaaja, maagaasi- või elektrienergia võrguettevõtja jt.

Maksustamisperiood ning **deklareerimise ja tasumise tähtpäev** sõltuvad mitmetest asjaoludest, näiteks aktsiisikauba liigist, aktsiisimaksukohustuse tekkimise asjaoludest ning aktsiisi maksmiseks kohustatud isikust. Valdavalt on maksustamisperioodiks kalendrikuu, mille vältel tekkinud aktsiisimaksukohustus tuleb deklareerida ja tasuda üldjuhul hiljemalt järgmise kalendrikuu 20. päevaks. Samas teisest EL liikmesriigist lähetatud tarbimisse lubatud kütuselt tekkinud aktsiisimaksukohustus tasutakse ja deklareeritakse vastuvõtmisest hiljemalt 5 päeva jooksul.

Aktsiisimaksukohustuse tekkimisel on aktsiisimaksja kohustatud ise arvutama tasumisele kuuluva aktsiisisumma ning selle ATKEAS-s sätestatud tähtpäevaks deklareerima ja tasuma. Tekkinud aktsiisimaksukohustus tuleb üldreeglina deklareerida energiatoote aktsiisideklaratsiooniga.

NB! Aktsiisimaksukohustuse tekkimisel maksustatakse teatud vedelkütused lisaks aktsiisile ka vedelkütuse varumaksega. Lisainfo on leitav vedelkütusevaru seadusest ning Eesti Varude Keskuse (EVK) veebilehelt.

Vaata lisaks:

- Aktsiisiga maksustamise korraldus (ATKEAS § 22, § 24, § 25, § 28)
- Infomaterjal: Aktsiisimäärad

5. Aktsiisivabastus

Aktsiisist vabastatakse kütuse ja elektrienergia tarbimine teatud spetsiifilisel otstarbel või teatud isikute poolt, näiteks:

- kütuse tarbimine riiklikes õhusõidukites, ärilisel eesmärgil käitatavas tsiviilõhusõidukis ning ärilisel eesmärgil väljaspool Eestit sõitvas laevas (vee- ja õhusõidukite käitamiseks ärilisel eesmärgil loetakse eeskätt tasu eest tehtavat reisijate ja kaupade vedu või lennutööde tegemist ning selleks ei loeta ettevõtte vee- või õhusõiduki kasutamist oma töötajate transpordiks),
- kütus, mis asub liiduvälisest riigist ja teisest liikmesriigist Eestisse siseneva mootorsõiduki standardses kütusepaagis (kehtivad koguselised piirangud),
- kütuse muul otstarbel kui mootorikütuse või kütteainena (nt toorainena keemiatööstuses),
- elektrienergia kasutamine keemilise reduktsiooni jaoks, elektrolüütilistes ja metallurgilistes protsessides,
- kütuse ja elektrienergia kasutamine elektrienergia tootmiseks (elektrituru seaduse mõistes)
- kütuse ja elektrienergia kasutamine mineraloogilistes protsessides, milleks loetakse EL-i ühise majanduse tegevusalade statistilise klassifikaatori (NACE Revision 2) nomenklatuuri 23. osa „Muude mittemetalsetest mineraalidest toodete tootmine" all nimetatud protsesse (nt klaastoodete tootmine, keraamiliste kivide ja plaatide tootmine, erinevate betoon-, tsement- ja kipstoodete tootmine jne).

Aktsiisivabastused on loetletud ja täpsemalt kirjeldatud ATKEAS § 27.

Üldreeglina peab kütust või elektrienergiat aktsiisivabal otstarbel kasutav isik omama kehtivat energia aktsiisivabastuse luba.

Vaata lisaks:

- Aktsiisivabastuste loetelu (ATKEAS § 27)
- Majanduse tegevusalade statistiline klassifikaator NACE Revision 2
- Energia aktsiisivabastuse luba (ATKEAS § 69^2–69^9)
- Infomaterjal: Energia aktsiisivabastuse luba

6. Aktsiisi tagastamine

Eestis aktsiisiga maksustatud kütuselt ja elektrienergialt tagastatakse aktsiis, kui

- see on soetatud välisriigi diplomaatilise esinduse või NATO (v.a Eesti) relvajõudude tarbeks,
- see lähetatakse teise EL liikmesriiki (enamuse kütuste osas).

Aktsiisi ei tagastata aktsiisiga maksustatud kütuse eksportimisel ning osade tarbimisse lubatud vedelkütuste lähetamisel ärilisel eesmärgil teise EL liikmesriiki.

Välisriigi diplomaatilise esinduse või NATO (v.a Eesti) relvajõudude tarbeks soetatud aktsiisiga maksustatud kütuselt ja elektrienergialt aktsiisi tagastamiseks esitatakse taotlus kas Välisministeeriumile (välisriigi diplomaatilise esinduse puhul) või Kaitseministeeriumile (NATO relvajõudude puhul) kinnitamiseks koos lisaks nõutavate dokumentidega. Aktsiisi tagastamist on võimalik taotleda enamasti kuni 120 päeva jooksul alates kütuse soetamisest.

Teise EL liikmesriiki ärilisel eesmärgil lähetatud kütuselt tagastatakse varasemalt Eestis tasutud aktsiis, kui:

- kütuse veoks on eelnevalt esitatud LRT-saateleht;
- kütus on toimetatud teise liikmesriiki ning seal asuv sertifitseeritud kaubasaaja kinnitab kütuse vastu võtmist EMCS-s;
- aktsiisi tagastamiseks on esitatud taotlus EMCS-i kaudu.

Vaata lisaks:

- Aktsiisi tagastamine (ATKEAS § 45^1, § 45^2 ja § 45^3)
- Infosüsteemide kasutusjuhendid Maksu- ja Tolliameti veebilehel saatelehtede rubriigis

7. Kütuse tootmine

Kütuse tootmiseks loetakse nii selle valmistamist kui ka töötlemist, sealhulgas

- kütuste ja nende koostisosade (fraktsioonide) füüsikaliste ja keemiliste protsesside toimel töötlemist,

- naftasaaduste kompaundimist (segamist),
- eelnimetatud toodetele või nende segudele lõpptoote massist rohkem kui 0,5 massi% moodustavate lisandite lisamine.

Kütuseid on lubatud toota ainult aktsiisilaos või jäätmetest kütuse tootmise loa alusel. Jäätmetest kütuse tootmise loa alusel võib kütust toota äriregistrisse kantud ja selleks vastavat keskkonnakompleksluba omav isik, kes kasutab kütuse tootmiseks toorainena üksnes jäätmeid ning kelle aastane tootmismaht ei ületa 1000 tonni.

Kütuse töötlemine on lubatud energia aktsiisivabastuse luba omaval laevavarustajal ja kütusekäitlejal. Eriotstarbeline diislikütus erimärgistatakse kas ühendusevälises riigis, ajutise ladustamise kohas, tollilaos (enne importi) või aktsiisilaos.

Väljaspool aktsiisiladu võib toota:

- tahkekütuseid,
- maagaasi ja mootorimaagaasi,
- elektrienergiat,
- vedelat põlevainet (v.a kui selle tootmisel kasutatakse ühe komponendina kütust, mille tootmine on kohustuslik aktsiisilaos),
- biokütuseid (v.a KN-koodiga 3824.90.99).

Vaata lisaks:

- Aktsiisikauba tootmine (ATKEAS § 21)
- Jäätmetest kütuse tootmine (ATKEAS § 69^{10}– 69^{13})

8. Kadu ja selle piirnormid

Kütuse kaoks loetakse selle puudujääki, mis on tekkinud selle veol, tootmisel või ladustamisel ajutises aktsiisivabastuses ning tarbimisel aktsiisist vabastatud otstarbel.

Kaona ei käsitleta mõõtemääramatust, kuna see ei põhjusta kütuse tegelikku puudujääki (s.t olukorda, kus kütust füüsiliselt ei eksisteeri).

Kadu jaguneb põhjendamatuks kaoks (maksustatakse aktsiisiga) ja põhjendatud kaoks (vabastatakse aktsiisist). Viimase hulka loetakse:

- kauba iseloomulikest omadustest tulenev hävimine selle normaaltingimustes tootmisel, ladustamisel ja veol (nt kütuse aurustumine),
- kauba täielik hävimine või pöördumatu kahjustumine (s.t ei ole aktsiisikaubana kasutatav, sealhulgas ka pärast töötlemist) juhul, kui selle on põhjustanud ettenägematu asjaolu või vääramatu jõud.

Põhjendatud kao piirnorm vedelkütuse ladustamisele ja veole on kehtestatud kindlaks määratud suuruses, põhjendatud kao piirnormi suuruse kütuse tootmisel kooskõlastab Maksu- ja Tolliamet iga kütusetootjaga eraldi.

Lisaks põhjendatud kaole vabastatakse aktsiisist ka aktsiisikauba kulunorm (s.o kvaliteedi kontrollimiseks või tootmisseadmete puhastamiseks kasutatud vedelkütus).

Vaata lisaks:

- Aktsiisikauba kadu (ATKEAS § 30)

9. Kvaliteedinõuded

Teatud Eestis tarbimisse lubatavad ja käideldavad vedelkütused peavad vastama neile vedelkütuse seadusega (VKS) kehtestatud kvaliteedinõuetele. Nõuetele mittevastava kütuse käitlemine on keelatud ning kütuse vastavuse eest nõuetele vastutab kütuse käitleja.

Kütuse vastavust nõuetele tuleb tõendada:

- importimisel (v.a toimetamisel aktsiisilattu),
- aktsiisilaost tarbimisse lubamisel või vastu võtmisel väljaspool aktsiisiladu,
- teises liikmesriigis tarbimisse lubatud kütuse Eestisse toimetamisel (v.a toimetamisel aktsiisilattu),
- jäätmetest kütuse tootja toodetud kütuse kasutamisel või müümisel,
- registreeritud kaubasaaja poolt teisest liikmesriigist ajutises aktsiisivabastuses lähetatud kütuse vastuvõtmisel.

Kütuse vastavust sellele kehtestatud nõuetele tõendatakse kas akrediteeritud labori väljastatud vastavussertifikaadiga või EL-s toodetud kütuse puhul tootja väljastatud vastavusdeklaratsiooniga (juhul, kui EL liikmesriigist lähetatud kütus on ladustatud aktsiisilaos eraldi mahutis).

Vastavussertifikaat või vastavusdeklaratsioon peavad olema väljastatud analüüsideks akrediteeritud labori poolt ning sisaldama nõuetele vastavuse tõendamiseks mõõdetud näitajate mõõtetulemusi. Kütuse nõuetele vastavust tõendava dokumendina ei ole kasutatavad ettevõttesisesed normdokumendid (nn tehasepassid), mis ei ole koostatud käideldava kütusepartii kohta ega sisalda infot selle kvaliteediomadustest.

Vastavussertifikaadi, vastavusdeklaratsiooni ja mõõdetud näitajate mõõtetulemusi kajastava dokumendi andmed tuleb akrediteeritud laboril, kütuse tarbimisse lubajal või teisest liikmesriigist tarbimisse lubatud kütuse Eestisse toimetajal kanda kütuse käitlemise andmekogusse enne tarbimisse lubamist.

Kütuse vastavust nõuetele tuleb uuesti tõendada, kui

- vastavussertifikaadi või vastavusdeklaratsiooni väljastamisest on möödunud rohkem kui kuus kuud,
- nõuetele vastavuse kontrolli läbinud kütusele lisatakse kütust, mille nõuetele vastavus on kontrollimata.

Lisaks VKS-le on teatud kütustele atmosfääriõhu kaitse seadusega (AÕKS) kehtestatud ka täiendavad keskkonnanõuded.

Vaata lisaks:

- Nõuded kütusele ja vastavuse tõendamine (VKS § 8-9)
- Infomaterjalid Maksu- ja Tolliameti veebilehel rubriigis Vedelkütuse käitlemine ja andmekogud

10. Mõõtmine

Teatud juhtudel peavad isikud mõõtma nende käideldavat kütust ja elektrienergiat, näiteks

- aktsiisilaopidaja peab mõõtma oma tegevuskohta vastu võetava ja sealt väljastatava kütuse koguseid (tootmise puhul täiendavalt ka tooraine, pooltoote ja valmistoodangu koguseid),
- registreeritud kaubasaaja ja energia aktsiisivabastuse luba omav vedelkütuse tarbija peavad mõõtma kütuse kogust selle vastu võtmisel oma tegevuskohta,
- maagaasi või elektrienergia võrguettevõtja peab mõõtma oma tarbitava ja tarbijale edastatud maagaasi, mootorimaagaasi või elektrienergia koguseid,
- kütuste mõõtmise kohustus on ka vedela põlevaine, vedelgaasi või biokütuse käitlejal, jäätmetest kütuse tootjal ja tahkekütusest soojuse tootjal.

Kütuste mõõtmiseks kohustatud teatud isikud (nt aktsiisilaopidaja, registreeritud kaubasaaja, energia aktsiisivabastuse loa omanik jt) peavad koostama vastuvõtmisel, ladustamisel, tootmisel ja tegevuskohast väljastamisel tehtavaid mõõtmisi kirjeldava dokumendi. Maksu- ja Tolliamet võib nõuda muudatuste tegemist mõõtmiste korralduses, et sellega saaks kindlaks teha tegelikult käideldud kütuse koguseid. Iga tegevuskohta vastu võetava ja sealt väljastatava kütusesaadetise kogust tuleb eraldi mõõta ning lubatud ei ole saadetiste mõõtmine teatud perioodi järel (nt kord päevas). Mõõtemääramatust kasutatakse eeskätt mõõtetulemuse hindamisel ja võrdlemisel ning seda ei kasutata mõõtetulemuste korrigeerimiseks (nt +0,5% või –0,7%), samuti ei ole mõõtemääramatusest põhjustatud erinevused iseenesest arvestatavad aktsiisikauba kaona (puudujäägina).

Mõõtmisi peab tegema rahvusvaheliselt tunnustatud mõõtemeetodi alusel koostatud mõõteprotseduuride kohaselt ning üldreeglina peab olema tõendatud ka mõõtetulemuste jälgitavus: mõõtmise peab olema teinud pädev mõõtja, kasutatav mõõtevahend peab olema

taadeldud või jälgitavalt kalibreeritud ning järgitud peab olema asjakohast mõõtemetoodikat. Mõõtetulemuste jälgitavuse tagamiseks võib isik lasta ennast akrediteerida või erialaselt pädevaks hinnata või kasutada akrediteeritud labori (kolmanda osapoole) teenust.

Teatud isikud on vabastatud mõõtetulemuste jälgitavuse tõendamise kohustusest, ent peavad mõõtmiseks kasutama taadeldud või kalibreeritud mõõtevahendit, näiteks:

- aktsiisilaopidaja, kes tegeleb ainult õhusõidukite või laevade kütusega varustamisega,
- biokütuse käitleja, jäätmetest kütuse tootja,
- energia aktsiisivabastuse luba omav vedelkütuse käitleja,
- tahkekütusest soojuse tootja jt.

Vaata lisaks:

- Aktsiisikaupade mõõtmise korraldus (ATKEAS § 33 – 33[2])

Koostas: Peeter-Tanel Orro, aktsiiside talitus